

Instrucció 9/2022, de 27 de juliol, del director general del Servei de Salut de les Illes Balears, per la qual s'estableix la posada en marxa de l'estratègia de cures a la xarxa pública de salut de les Illes Balears

L'any 2015, a les Illes Balears, es van posar en marxa diverses iniciatives relacionades amb la prestació de cures de qualitat a la ciutadania. D'entre aquestes, va destacar la represa de la Comissió de Cures, òrgan col·legiat de presa de decisions en el qual participen les direccions infermeres de totes les gerències de la xarxa pública de salut de la comunitat autònoma; en l'àmbit de les cures a persones amb problemes crònics de salut, complexos i/o avançats, es van crear noves rutes assistencials i es va desenvolupar la figura de l'infermer de pràctica avançada en gestió de casos, com a eix vertebrador de la transversalitat i continuïtat assistencial. Així mateix es van potenciar les figures d'infermer de pràctica avançada i d'infermer referent en diferents àmbits clínics. A més, es van incloure indicadors de continuïtat de cures en els contractes de gestió amb els centres assistencials. D'altra banda, les Illes Balears van ser la primera comunitat a iniciar la prescripció infermera després de la publicació del Decret 954/2015 i la seva posterior modificació en 2018, com a eina de millora de la qualitat assistencial proporcionada pels infermers del sistema sanitari públic.

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) va publicar en 2016 una resolució (*WHA 62.16: Global strategy and plan of action on public health, innovation and intellectual property*) en la qual encoratjava a la reorganització dels serveis de salut entorn de les persones i famílies, i a l'adaptació d'aquests serveis a les necessitats poblacionals actuals.

La campanya «Nursing Now» (NN), promoguda per l'OMS i el Consell Internacional d'Infermeres (CIE) per al període 2018-2020 va perseguir la millora de la salut de la població potenciant les competències i activitats infermeres. L'OMS va ratificar aquest compromís l'any 2021 per fer front als actuals reptes de salut, així com a la creixent necessitat i complexitat de les cures, que es deriven en el repte de diversificar i millorar les competències professionals dels infermers.

A Espanya, han estat nombroses les institucions que han impulsat la campanya NN l'any 2020, designat com a *any mundial de les infermeres*. A les Illes Balears, aquest repte va ser assumit pel Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de les Illes Balears, la Universitat de les Illes Balears i la Conselleria de Salut i Consum de les Illes Balears.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears contempla el dret a la prevenció de malalties i a la protecció de la salut per mitjà d'un sistema públic de caràcter universal.

De manera afegida, les necessitats de salut experimentades en el context de la crisi sanitària relacionada amb la pandèmia de COVID-19 han posat de manifest el transcendental paper que desenvolupen els infermers en el sistema de salut i la necessitat de facilitar el desenvolupament de l'excel·lència professional.

Considerant això, i en coherència amb el Pla de Qualitat per al Sistema Nacional de Salut i el Pla Estratègic de la Conselleria de Salut i Consum de les Illes Balears 2016-2020, es fa necessari estructurar la feina feta i fixar unes línies d'actuació que integrin les propostes del mapa estratègic del Servei de Salut juntament amb les expectatives i necessitats d'usuaris i professionals. Per a això s'estableix el desenvolupament d'una estratègia autonòmica de cures, amb l'objectiu principal de proporcionar als infermers de les Illes Balears un marc teòric, filosòfic i metodològic, basat en l'evidència científica, per poder dur a terme la prestació de cures de la millor qualitat possible als usuaris del Servei de Salut de les Illes Balears. Es tracta d'establir el model de prestació de cures per als propers anys des del consens d'experts, usuaris i professionals de tots els àmbits de l'atenció sanitària.

Per tot això, de conformitat amb l'article 21 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i exercint les funcions que m'atribueix l'article 12.1 (apartats e i u) dels Estatuts del Servei de Salut, dicto la següent

Instrucció

1. L'objecte d'aquesta instrucció és desenvolupar una estratègia de cures que promogui els objectius definits anteriorment, enfortint la prestació de cures de qualitat.
2. Per al desenvolupament d'aquesta , es constituirà un equip tècnic liderat per la Subdirecció de Cures del Servei de Salut de les Illes Balears, encarregat de la gestió d'equips de treball i que tindrà entre les seves funcions, desenvolupar les línies estratègiques prioritàries del Servei de Salut, realitzar un diagnòstic de la situació de les cures en la xarxa pública de salut de les Illes Balears, així com definir i prioritzar les línies d'acció i oportunitats de millora en diferents àrees.
3. L'estratègia de cures de les Illes Balears estarà orientada de la manera següent:
 - a) Tindrà com a missió millorar la salut de les persones i garantir el dret a rebre una atenció infermera de qualitat, reorientant el model de cures i el sistema sanitari.
 - b) Els infermers de la xarxa pública de salut de les Illes Balears seran referents com a agents de salut de la població.
 - c) Els valors principals que guien aquesta estratègia són el respecte als principis bioètics en l'atenció a les persones i el seu entorn al llarg de totes les etapes de la vida, la perspectiva de gènere i la sostenibilitat ètica.

Aquests valors es materialitzaran per mitjà dels principis següents:

- Garantir el dret a la salut, l'atenció sanitària i a la cura.

- Posicionar les persones en el centre del sistema.
- Respectar els valors de la persona, les famílies i la comunitat.
- Assegurar la qualitat de l'atenció, la qual cosa s'ha de traduir en criteris de qualitat, accessibilitat, eficiència i seguretat.
- Promoure l'autonomia i la coresponsabilitat de les persones, fomentant-ne l'empoderament en la gestió de la seva situació de salut.
- Ajudar i acompanyar, especialment en situacions de fragilitat i vulnerabilitat.
- Millorar i adaptar la pràctica, de manera continuada, als coneixements derivats de l'evidència científica i de l'experiència en l'atenció sanitària.
- Incorporar a la pràctica la innovació i la tecnologia de manera responsable i sostenible.
- Potenciar el paper de l'atenció primària com a eix del sistema de salut, garantint la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia.
- Impulsar la pràctica col·laborativa per assegurar la qualitat i la continuïtat assistencial en tots els àmbits del sistema sanitari.
- Promoure el lideratge infermer en tots aquells àmbits en què aquest lideratge mostri la seva utilitat en la millora de l'atenció sanitària.

4. L'estratègia de cures, inicialment, s'estructurarà entorn de set eixos interrelacionats, que definiran les línies d'acció futures. Aquests eixos es relacionen entre si, i s'han de considerar flexibles, modificables en funció de les necessitats, prioritats o interessos detectats en el diagnòstic de situació i al llarg del desenvolupament de les diferents línies de treball del propi Servei.

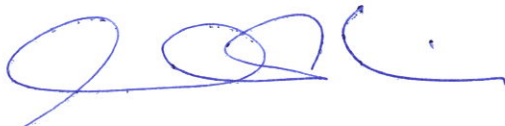
Aquests eixos preliminars de l'estratègia de cures de les Illes Balears són els següents:

- a) Atenció a la cronicitat: atenció a persones amb malalties cròniques, persones amb necessitat d'atenció pal·liativa i persones amb necessitat de cures socio sanitàries.
 - b) Continuïtat assistencial: interrelació i coordinació entre àmbits assistencials, comunicació, pràctica col·laborativa.
 - c) Lideratge infermer i desenvolupament professional: rols avançats, perfils professionals.
 - d) Participació ciutadana i humanització: l'atenció centrada en la persona, coresponsabilitat i autonomia en la presa de decisions i participació de la ciutadania en les polítiques de salut.
 - e) Pràctica basada en l'evidència: investigació, implementació i innovació.
 - f) Salut pública i atenció primària: promoció de la salut poblacional i d'estils de vida saludables, prevenció de la malaltia i de situacions de risc per a la salut i l'atenció primària com a eix central del sistema de salut.
 - g) Seguretat i qualitat de les cures: resultats en matèria de salut.
5. Els programes actualment actius s'integraran en el marc de l'estratègia de cures de les Illes Balears, entre els quals destaquen:

- a) Comissió Autònoma de Cures.
 - b) Best Practice Spotlight Organizations (BPSO) – Centres compromesos amb l'excel·lència en cures.
 - c) Infermers de pràctica avançada.
 - Infermers gestors de casos.
 - Desenvolupament de diferents models hospitalaris.
 - Projecte IPAH.
 - d) Desenvolupament de la investigació en cures.
 - e) Facilitació i participació en el desenvolupament de grups d'investigació: participació en el grup d'investigació CurES de l'Institut d'Investigació Sanitària de les Illes Balears. Xarxa de referents en investigació en cures, integrada per professionals de les diferents gerències del Servei de Salut.
 - f) Participació en el Centro Español para los Cuidados Basados en la Evidència (CECBE), Instituto de Salud Carlos III.
 - g) Grup Autòmic Úlceres Per Pressió (GAUPP).
 - h) Prescripció infermera.
 - i) Infermera referent.
 - j) Continuitat assistencial i de cures.
 - k) Desenvolupament de sistemes d'informació clínica (SISN2, eSIAP, BDAC)
6. S'establiran els mecanismes d'avaluació adequats a les línies de treball que es desenvolupin, que poden incloure:
- a) Indicadors clínics inclosos en contractes de gestió.
 - b) Estudis de prevalença de fenòmens clínics d'alt impacte.
 - c) Resultats de projectes de millora.
 - d) Experiències percebudes i reportades per usuaris i professionals.
 - e) Resultats reportats pels usuaris.

Palma, 27 de juliol de 2022

El director general del Servei de Salut

Manuel Palomino Chacón